

לשכת הפרוטוקולים		
דף	1 מתוך 12 דפים	
עותק	2 מתוך 6 עותקים	

-סודי-

ועדת החוץ והבטחון

הכנסת השביעית
מושב רביעי

פרוטוקול מס' 323

מישיבת ועדת החוץ והבטחון
חל-אביב, כ"ב בחשרי תשל"ד - 18.10.73, שעה 19.30

נכחו:

ח. י. אדוק - היו"ר
ש. ז. אברמוב
א. אליאז
מ. בגין
י. בן-אהרן
א. בקר
מ. בן-פורח
ג. האוזנר
ב. הלוי
ז. המר
י. הררי
י. חזן
א. יודילין
מ. יערי
ס. כרמל
י. נבון
ה. לנדאו
י. רסאל
א. רייטלט

חברי הועדה:

יושב-ראש הכנסת י. ישעיהו
אלוף ר. זאבי

מוזמנים:

א. רדאי

מזכיר הועדה:

מ. איזנברג

קצבנית

מלחמה יום-הכפורים

סדר-היום:

לשכת הפרוטוקולים
דף 2 מתוך 2 דמים
עותק 2 מתוך 6 עותקים

היו"ר ח.י. צדוק:

אני מוחה את הישיבה.
אני מבקש מחברי הועדה לרשום לפניכם:

א. מחר נקיים ישיבה בשעה 13.00;
במוצאי-שבת נקיים ישיבה בשעה 19.30, וביום א' בשעה 18.00. כל הישיבות תהיינה באולם זה.

ב. מזכיר הועדה יודיע מחר בבקר לחברי הועדה באיזה שעות במשך היום אפשר לבוא ללוד כדי להיות נוכח בזמן הנחיתה והפריקה. הוא יודיע זמנים אחרים. מתוך זמנים אלה, יבחר לו כל חבר ועדה את הזמן המתאים לו ויודיע עליו למזכיר הועדה.

ג. בשבוע הבא נהיה ברגמת הגולן ויורח מאוחר - בסיני. טרם סיכמתי אם תהיה זו הועדה כולה או נחלק לשתי קבוצות, והביקור ייערך על ידי שתי הקבוצות לסירוגין. עוד תבוא הועדה.

הערב נמצא אתנו אלוף רחבעם זאבי והוא יעדכן אותנו במצב בחזיתות, ואחר כך תבאנה שאלות חברי הועדה.

אלוף ר. זאבי:

אני חושב שבסך הכל היה לנו יום די טוב, כאשר ברמה הגולן לא היו קרבות; היו חילוף אש ארטילריים לא משמעותיים. בסך הכל החזית הגולנית דוממת.

לעומת זאת בחזית המצרית היו החפתחיות, התפתחות חיוביות. שמעתם אחרון על הקמת הגשר והתחלת הצליחה באיזור דבר-סוא

י. חזן:

לנו הדיעו בשעה 00.30 שהגשר הומצץ.

אלוף ר. זאבי:

גם היום הוא מופצץ. אחרון היה נתק זמני והוא חוקץ. היו פעמים הפצצות על הגשר וחיו לנו נפגעים. אבל בסך הכל הגשר ממלא יעורו, וברגע זה מוקם הגשר השני, שהוא גשר צה"לי, שאני מניח שהועדה מכירה אותו. כוח הפטיטה מערבה שהלך לחקו בסיס טילים באזור זה, במקרה עלה על ציוד גשר טוביטי מודרני, ואני מניח שהלילה נחכנס ונמצא דרך להפעיל אותו, כך שתהיה לנו דרך נוספת.

במשך הלילה הוכנסו על אותו גשרון 170 טנקים בצורה מצטברת. בהתחלה חדרו 2 חטיבות שריון וחטיבת צנחנים. חטיבת הצנחנים השחמשה בסירות וניסחה ליצור מגע בצד המערבי של התעלה. חטיבת הצנחנים פעלה לאורך התעלה, בעוד שחטיבות השריון יצאו מערבה. בבקר משכו החטיבות מערבה והגיעו לאזור יעדים זה. חשוב לאזכור שזה 7 ק"מ מהתעלה, ובאיזור זה הייתה להימה קשה. יותר מאוחר, גם זה הובקע והכנסנו כוחות של חטיבה שלישית. והמצב ברגע זה - נסתחיימה הכנסת חטיבת שריון 4 למערב התעלה, בתחום אפריקה. בשעות האחרים נשלחו שני גדודים, גדוד אחד לגזרה זו, וגדוד אחד לגזרה זו.

פעילות חיל האוויר בגזרה זו מוגבלת בגלל כיסוי השטח בטילים. מה שאנו יכולים לחסוך לחיל האוויר ולבצע על ידי פטיטה שריונית, זה עדיף, ואכן הכוחות עשו זאת. כוח זה השמיד שתי עמדות טילים וכאן הוא נחל בגדוד של 40 טנקים וחשמיד אותם עד האחרון שבהם.

קריאה:

כמה טנקים היו לכוח שלנו?

אלוף ר. זאבי:

זה היה גדוד שלנו של 40 טנקים מול 40 טנקים של הגדוד המצרי, והגדוד המצרי חושמד. פה הוא שבה סגן אלוף, והגיע לעמדה נוספת שגם אותה חשמיד.

הגדוד הצפוני הגיע למטרות יותר רחוקות. אתם יודעים א על השטח הירוק הנקרא החיץ החקלאי. החיץ החקלאי מוחזק על ידי הם חוששים שנפרוץ ממנו מהצפון לדרום. ולכן פה נוח לנו לפעול בחסות אזור החיץ החקלאי. ונשלח גדוד לפעול נגד עמדות טילים והשמיד אותם.

18.10.73
ר. זאבי

פ. בגין:

תפסנו סוללת טאם 76

אלוף ר. זאבי:

אינן לי ריאות. אני מניח שיש הוראות ברורות ליחידות, שאמצעי זה חשוב לנו מסעמים של מוריעין. בדרך כלל יש תאווה השמדה. אבל על נוסף זה היו חרריכים וגם על נושא הגישור, כאשר הגיעו לציר זה, היחה פקודה לא להשמיר.

האויב לחץ כאן מצפון לדרום, והיה לחץ גם כאן. באזור זה התנהלו קרבות. גם באזור זה היחה לחימה של שריון בשריון. בסך הכל בגזרה זו, פרט ל-40 כלים של הגרוד שהושמד, יש פה השמדה מוחלטת של 30 סנקים. כל המספרים שאני מוסר שאובים מתוך הרשתות. אין בהם וראות. אבל מהנסיון אנו יודעים שהריווחים די קורקסיים, ובסך הכל המספרים נכונים.

בהחקפה-הנגר שהיחה בגזרה זו, היו 100 סנקים שמהם הושמדו שני שלישים, כ-60 סנקים. מטעמי זהירות רשמנו פחות. ראיתי שההודעה של רובר צה"ל היחה על 110 סנקים. מטעמים של פרסום נזהרים בריאות. אבל אני מניח שהמספר גדול ב-50-60 סנקים.

המצרים לקראת אחר-הצהרים נכנסו לתמונה די ברורה שלא ברור להם. בעוד שאחמול חשבנו שזה כוח משימה, פשיטה, היום החחילו להכנס לפניקה שמצאה בסוי בהרבה סימנים מעירים. קודם כל הם קבלו ריוחים של היחידות שהושמדו, והם חסשו יחידות באלחוט ולא מצאו. וזה הכניס אותם למבוכה. אחר כך ניסו לנקוט במספר צעדים, כמו הכנסת חיל אוויר, שער היום נצרו אותו בגלל חכניה-האב שלהם לנצור אותו לחלק המכריע; הם הפעילו את חיל האוויר בצורה בלתי שקולה. באחת ההתקפות על הגשר, שלחו 5-6 הליקופטרים עם נפלים. היחה פקודה של התקפת נגר של כל הכוחות. הפקודה יצאה מהמפקדה העליונה. אחמול אחר הצהרים התחילה כבר חקיפה מפה. הדוויזיה הרביעית שלחה 40 סנקים. היחה מהומה גדולה כדי להכין את ענין המצמד. אבל כאשר זה לא הלך, הם הפעילו הליקופטרים, מהוכם הופלו בודאוח 3-4 ויחכך 5-6.

הם שלחו גם מטוסים ליעדים אחרים. למשל, לפנות ערב היה מטס של 6 מירצ'ים מלווים במיגים שקדמנו אותם כאן, בצפון בדרוויל, 70 מייל בים, ושלושה מחום הופלו, הרביעי נטש בדרכו חזרה מסיבות שאיננו יודעים ורק שנים חזרו חזרה לבטיס היציאה.

יש עוד הרבה דוגמאות, אבל חבל להלאות אחכם בזה. בסך הכל הם עכלו את הענין שפה הולך סאמץ שהוא יוחר מאשר כוח משימה או אפשיטה. פה הולך דבד שהוא מסוכן מאד, והוא מסוכן מאד כי אנחנו נמצאים על הציר בשטח המרון באשר הם יושבים כאן. ועל קהיר מגינה דוויזיה 3 וסלס של יחידות של"הגנח הרפובליקה, כמו החטיבה של עבדול נאצר, שהן במרד גדול של כמה מאות סנקים, אבל רובם של הסנקים אינם באיכות מצטיינת, סנקים סי.34.

פ. יערי:

היחידות אינן בסדר?

אלוף ר. זאבי:

היחידות בסדר. הסנקים אינם מאיכות מצטיינת. המנקים הם סי.34.

פ. יערי:

הם לא הופעלו?

אלוף ר. זאבי:

הדוויזיה ה-3 החחילה לנוע. אבל אני מניח שישאירו אותה לשמידה על קהיר.

פ. בגין:

מהו הכשול שאנו רואים על המפה?

18.10.73

אלוף ר. זאבי

אלוף ר. זאבי:

זה איזור שעוברת בו החעלה המרכזית של המים המחוקים, שממנה יוצאות אלפי רבבות תעלות השקאה. כתוצאה מהמים יש כיסוי של עצים ושיחים. זהו שטח פרובלמטי מבחינת התנועה. כל השטח הזה הוא די מכשול, אם כי יש עליו מעברים, הרבה מעברים וגשרי משנה. למי שנע מערבה, וזה משמש לו אגף, זה אגף בסוה שאפשר להשקן עליו.

בחקיפה של היום איבדו המצרים בטך הכל 22 או 23 מטוסים, כולל 5 - 5 מטוסים. לנו נפלו 5-6 מטוסים, רובם נפלו בלחימה על עמדות הטילים. אני חושב שהם נפלו בלחימה על עמדות הטילים, כי בכל מגע עם חיל האוויר המצרי, הענין הוא מעל ספק לא רק לדעתנו אלא גם לדעתם.

י. נבו: איזה מטוסים נפלו?

אלוף ר. זאבי: 2 מטוסים ו-4 סקייהוקים.

קריאה: ומה על הטייסים?

אלוף ר. זאבי: אינני יכול להגיד בעל-פה. אני יכול לבדוק ולהעביר לך אינפורמציה.

דו"ח הנפגעים נכון להיום בצהרים - נכון בערבון מוגבל, כי היו דברים שלא היו ידועים, אבל המספרים נכונים לפי הנתונים של ראש אכ"א - 906 חרוגים, 4207 פצועים, מחוכם 1500 עברו החליך החלפה, 266 נעדרים ו-77 שבויים.

בידינו ישנם 917 שבויים. והם מתחלקים כדלקמן: 628 שבויים מצרים, מהם 69 קצינים; 258 טורים, מהם 31 קצינים, 8 עירקים מהם 5 קצינים ו-5 מרוקאים. במספרים הנ"ל כלולים 18 טייסים מצרים, 9 טייסים טורים ו-4 טייסים עירקים.

פ. יערי: מה מספר השבויים שלנו בידי הערבים?

אלוף ר. זאבי: מאוחרים 77. אבל נקבתי במספר של 266 נאעדרים ויתכן שחלק מהם שבויים.

היו"ר ח.י. צדוק: המספר 642 סנקים המופיע על המפה הוא שלנו. המספר האחרון של הסנקים שלנו שראינו היה 730 סנקים. אינני זוכר מתי זה היה. אני חושב שזה היה שלשום.

אלוף ר. זאבי: יש לנו גם סנקים שנמגעים וגם סנקים שנשחקים.

י. חזן: האם העברנו סנקים?

אלוף ר. זאבי: לקראת הלילה אנו מעבירים סנקים מהגזרה היותר דרומית לגזרה זו.

ג. האוזנר: מול הכוח המצרי המסומן באדום בדרום, לא נראה על המפה הכוח שלנו.

אלוף ר. גנדי: יש לנו פה אוגדה 252 שיש לה 180 סנקים. מתוך 180 סנקים הלילה אנו מעבירים חלק לגזרה זו. חוץ מזה יש כוח הקשור במרחב שלמה. מכאן מתחיל פיקוד אחר, פיקוד מרחב שלמה.

ג. האוזנר: זה נראה כאילו אזור חשוף לארפייה המצרית.

אלוף ר. זאבי: אל דאגה, הכוחות שלהם באזור זה מתחילים להיות בתנועה מערבה. פה פועלת דרויזיה 4,

לשכת הפרוטוקולים
דף 5 מתוך 12 דפים
עומק 2 מתוך 6 עומקים

18.10.73

אלוף ר. זאבי

כאשר החפ"ק קיבל סקודה לזוז. אבל כוחות אחרים התחילו לזוז לפנות ערב לקו המים. יכול להיות שהם רוצים להגן על קו המים.

מה עומק הקטע הזה?

היו"ר ח.י. צדוק:

4 ק"מ.

אלוף ר. זאבי:

מה הכוחות שלנו בצד המערבי באנשים ובכלים?

היו"ר ח.י. צדוק:

עומק הקטע המוחזק על ידינו מהאגם המר הגדול הוא 4 ק"מ. עברו עד לרבע זה מערבה 4 חטיבות שריון עם 230 טנקים. אני מקווה שאעברו גם גדודי ארטילריה וחטיבת צנחנים מילואים. הצנחנים פועלים בסמיכות לתעלה. הכוחות שלנו פעלו בעומק של 7 ק"מ.

אלוף ר. זאבי:

מה המספר הכולל של אנשים?

י. רפאל:

אני יכול להכפיל כל טנק ב-3 אנשים ולהגיע למספר שהדמיון בינו ובין המציאות הוא מקרי.

אלוף ר. זאבי:

בצפון יש לנו 392 טנקים ו-490 טנקים לאוי"ב. שם יש גידול של 100 טנקים.

א. אליאב:

הקרבות בגולן הם בארטילריה, אחמול ושלשום הם לא היו סימפטיים. והפיקוד עשה מאמצים לשפץ כל כלי שאפשר, לרבות טנקי אוי"ב. עשו עבודה גדולה. והרבה טנקים שהיו מקולקלים חלקית, ואפשר היה להעמידם על הרגלים תוך כמה שעות, הועמדו על הרגלים. האנשים עובדים שם יום ולילה ומרגישים בתוצאות, ואנו מגיעים ל-400 טנקים.

אלוף ר. זאבי:

נניח שהמצרים יתחילו לצעוק לסורים, שיקלו עליהם. האם הם יכולים לפתח חנועה התקפית?

א. אליאב:

השאלה שלך המוחטית. הערבים יכולים לעשות כל דבר בעולם, וגם דברים לא הגיוניים. יש להם כמה מגבלות. קודם כל, הכוח איננו כוח הומוגני. הוא מורכב מסורים, עירקים, ירדנים וסעודים. זה סלט לא קטן. וראינו את הבטוי של יכולת השליטה בימים שנלחמו, כאשר האשמות היו יותר מהאשמות, ויש טענות על אש חדירה. הירדנים סוענים שהנפגעים שלהם נפגעו מאש העירקים. המגבלה השניה היא מגבלה של השטח. אנו יושעים על שטחים שהם שטחי מפתח. הם יכולים לתמרן בשטחים פתוחים. אנחנו בהגנה הצלחנו לכתוש יותר טנקים מאשר בצורת קרב אחרת. זה נכון לגבי החזית המצרית והחזית הצפונית. הם צריכים להבין שפתיחת מחקמה מצדם, מגרה גם אותנו. ואנו נמצאים במצב שאנו על גבול היכולת להפעיל ארטילריה על דמשק. ואח התזכורת הזאת קבלו כאשר הופגזו שדה התעופה מזה. אני בטוח שהפיקוד הסורי לא יעשה זאת. אבל אלה ה"זב"ש" שלו.

אלוף ר. זאבי:

מתי כבשנו את בית גאן ומה המרחק בין בית גאן ובין דמשק?

י. הררי:

בית גאן איננה משמעותית, כי היא יושבת בציר משני. הציר העיקרי הוא הציר המוביל מקוניטרה לדמשק. הציר הצפוני יש לו יתרון שבו אתה נשען על החרוטון מכהינת אבטחת הגב, אבל צריכים אלה נוראים להתקדמות. לבית גאן עצמה אין משמעות. גם סעסע, אין לה משמעות, כי היא נמצאת נמוך. אנו במערב והסורים במזרח. יש לה חשיבות שהיא מכניסה אותנו למעולה על דמשק באופן חפשי. חסרים לנו 4 ק"מ כדי להפעיל ארטילריה על דמשק. ביח גאן יכולנו לשמש לנו חחליף, במקום שנחזקם בכביש הראשי ונאיים על דמשק מכביש זה, אנו יכולים להשיג זאת על ידי הצירים הצדדים, כאשר אנו הולכים בתנאים קשים יותר, כי שם יש לג'ה. היום קשה לנו להתקדם שם, אבל לסנן 4 הוחחים מהנעיים, זה לא בעיה לצה"ל.

אלוף ר. זאבי:

18.10.73

אלוף ר. זאבי

אלוף ר. זאבי:

לפני 5 ימים.

פ. בן-פורת:

מה קורה על החרמון?

אלוף ר. זאבי:

איננו יודעים. אנחנו יודעים שיש חיל רגלים. יש יכולת מסתור נפלאה. אנו מקיימים

סיורים וחפיות.

פ. בן-פורת:

כמה סוללות נ"מ הוצאנו מכלל פעולה?

אלוף ר. זאבי:

בהחקפה במערב התעלה השמידו אין סוף ארטילריה. קראתי את הדיווחים: "אנו עולים על חותחים ומשמידים ומשמידים". אלה אינם תוחחי נ"מ. החמונה לגבי סוללות הנ"מ היא בידי חיל האוויר. וחיל האוויר יודע שעה-שעה איזה עמדות ישנו, איך הן מאוישות. יש לו אחוז מסויים של טעות, שהיא סבירה, והוא מתדרך את כוחות היבשה. ובעקבות החרוך של חיל האוויר נעשות פעולות ארטילריה ופשיטות משוריינות.

פ. בן-פורת:

סגן האלוף המצרי שנשבה, ידוע מה תפקידו?

אלוף ר. זאבי:

אני מניח שהוא מיקד על סוללת טילים. אני יודע שסופל בהבאתו המהירה לחקיר באזור המרכז.

המרכז.

פ. בן-פורת:

מה נעשה בחלק הצפוני, בפורט סעיד?

אלוף ר. זאבי:

בחלק זה היה טיפול מסיבי של חיל האוויר, שטיפל יפה באזור קנטרה. בכוחות יבשה

אנחנו די דלילים.

פ. בן-פורת:

הם לא תקפו?

אלוף ר. זאבי:

הם במצב דומה. הם רצו לבלום כאן. גם בגזרה הצפונית די שקט. אין בעיות.

קשר יבשתי עם "בודפסט" קיים.

ח. לנדאו:

פורט סעיד טופלה על ידי חיל האוויר סיפול מסיבי. מבחינת הנ"מ, אנו במצב די טוב. השמידו להם די הרבה. אצאצא

אני רוצה להתייחס לצד הדרומי. מה ההערכה שלנו לגבי אפשרות הערכותם הצבאית שם

לבלימת הפריצה שלנו.

אלוף ר. זאבי:

אם הם יעשו זאת, זה יהיה מצויין בשבילנו.

ח. לנדאו:

מה יש להם שם?

אלוף ר. זאבי:

יש להם כוחות. ויש להם מספיק גשרים כדי לתמרן מזרח-מערב. הם יכולים לתמרן גם

על האזור החקלאי. מה שיכניסו יותר כוחות לאזור זה, תבוא עליהם ברכה, כי יחלפו יותר, כי אנו רוצים להשמיד אותם. המשימה שלנו - להשמיד את השריון המצרי

י. בן-אתרן:

הם חשופים היום בגדה המערבית יותר מאשר במזרחית?

לשכת הפרוטוקולים	
דף 78 מתוך 12 דפים	
עו"ק 2 מתוך 6 עו"קים	

18.10.73

אלוף ר. זאבי

אלוף ר. זאבי:

איך לי מפה. לא אוכל להגיד.

י. נבו:

האם יש התקדמות?

אלוף ר. זאבי:

מבחינת ההתקדמות, לא זזנו. אצא יש קפאון בחזית יומים-שלושה.

י. נבו:

אנחנו יודעים שבאזור הדרומי של הגולן, במקום שנמצאים הירדנים והעיראקיים, האוכלוסייה מגוונת מאד. היא אינה סורית. בחלק המזרחי אוכלוסייה דרוזית. יותר מערבה, משפחה זועבי ויותר למטה מוגרבים. האם ביוון זה באוכלוסייה מתבטא בהחנהגותה כלפי הכוחות העירקים והירדנים? האם יש שם שקט או גילויי איבה?

אלוף ר. זאבי:

א. אינני יודע.
ב. אני מנחש שלא צריך להיות לזה בסווי, כי כל אוכלוסיית המיעוטים בארצות הערביות ובעיקר בסוריה, חלק מסור קיומה הוא בזה שהיא מזדהה עם השלטון, כדי לא לקבל ממנו מכות.

אגב, היחה ידיעה אחת בענין הדרוזים, שאיננו בטוח שהיא נכונה או שיש לה ביסוס, שבוצעו בצבא הסורי מספר הוצאות להורג של קצינים שנכשלו במלחמה וההדגשה היא על המפקדים הדרוזים. אינני יודע באיזו מידה זו לא הזנה חוזרת של הלוחמה הפסיכולוגית שלנו.

ג. האוזנר:

לפי המפה, יש לנו באזור זה 642 סנקים. זו ירידה במספר הסנקים שלנו.

אלוף ר. זאבי:

יש ירידה וחהיה עלייה, כי יש סנקים שנפגעו בקרב ויש סנקים שנשחקים. זהו מספר

הסנקים השמישים.

ג. האוזנר:

כמה נפגעו?

אלוף ר. זאבי:

אני מניח 30.

ג. האוזנר:

אנחנו שומעים הרבה על פעולות חיל הים. שמענו דיווח מצומצם על פעולות חיל הים.

אפשר לקבל דיווח יותר רחב?

אלוף ר. זאבי:

אני ממליץ בפני הוועדה להזמין את מפקד חיל הים. אני חבר בצה"ל 25 שנה. לא ראיתי

חיל ים נפלא כזה; הוא יוזם מבצעים ומצליח. ב-12 ימי הלחימה הגיעו לישראל 100 אניות ולא נפגעו. הצי המצרי והצי הסורי, לא רק שהוכנסו למצב של דפנסיבה, אלא למצב של בריחה ממגע. יש לנו חיל ים קטן, אבל מאד חוקעני, יוזם וסודרני. הם הגיעו לכל נמלי האוייב, החל בצוללנים וגמור בכניסה עם סטילים. הם הטביעו הרבה, ועשו למעלה מגדלם האמתי בצה"ל. ואנו בתוך המטה הכללי וביחידות מרגישים נחת רוח בלחי רגילה מהזרוע הזאת.

י. רפאל:

יש לזה השפעה?

אלוף ר. זאבי:

יש לזה השפעה בשתי הזירות - בזירת ים סוף, שם חאוייב נמצע מלבוא כתוצאה מכך שחיל הים סיפל בו בבסיס היציאה. ובזירת הים התיכון. אניות מגיעות לחיפה ואשוד. קרוב ל-100 אניות הגיעו מבלי שהיתה בעייה של בלוקדה ימית. חיל הים מגיע לעומק די מערבה ועושה פעולות נפלאות.

ג. האוזנר:

מה האבידות של חיל הים?

לשכת הפרוטוקולים
דף 8 מתוך 12 דפים
עותק 2 מתוך 6 עותקים

ועדת החוץ והבטחון
18.10.73
אלוף ר. זאבי

האבירות שלהם מואעריות מאד. שלשום בלילה חכניסו שתי חוליות של צוללנים לנמל פורט סעיד. חוליה אחת חזרה. חוליה שניה טרם חזרה. מאז עברו 48 שעות.

אלוף ר. זאבי:

זה סיכום האבירות של חיל הים?

ג. האוזנר:

לזה אני ער.

אלוף ר. זאבי:

אתה ציינת שיש לנו 77 שבויים. זה לפי נתונים שלנו. האם יש אשור של הצלב האדום

א. בקר:

למספר זה?

יש אישור עם שמוח, בלתי מדויקים, ל-40 איש. איש הצלב האדום משתף איתנו פעולה עוד מהמלחמה הקודמת. אל המספר 77 הגענו די בזהירות, כי יש 260 נעדרים שמחוכב יכולה להיות קבוצה שתגדיל מספר השבויים. מתוך 77 שמוח, קבלנו אישור הצלב האדום ל-40.

אלוף ר. זאבי:

מה משקלם המספרי של בני ארצות הערביות השונות הלוקחים חלק במלחמה?

א. בקר:

הצעתי שראש אמ"ן יופיע כאן.

אלוף ר. זאבי:

כמה עמדות טילים יש בשטח שבו פרצנו?

י. חזן:

אני חושב שיש עוד 7-8 עמדות נוספות.

אלוף ר. זאבי:

מה לדעתך יהיה מצב הצבא המצרי מצד זה לאחר שתחדל עזרה הארטילריה?

י. חזן:

לא נעים, כאנדרהטיסטנס.

אלוף ר. זאבי:

אמרת ששמענו שניתנה פקודה לירות בחיילים מצרים. האם אנו רואים תופעות נוספות?

י. חזן:

ראינו בריחה כזאת בהרבה מקרים.

אלוף ר. זאבי:

למיט, אחמול בלחיקת השריון, כאשר השריון עשה להם מארב קלאסי, היו טנקים שברחו אל המים כטנקים. בגזרה זו של התעלה יש עדויות ודיווחים על קפיצה של אנשים ונסיונות של אנשים לעבור את המים בשחייה מערבת.

י. חזן:

עכשו האמריקאים סודיעים בלי הפסקה שלוש ספינות ישראליות מסעינה טנקים והן העבורנה לאורך החוף הלוכי וחאלג'ירי. אני מביע בטחון שאנו ערים לזה.

אני מקורה.

אלוף ר. זאבי:

האם הצנחנים מצויידיים בנשק חדיש נגד טנקים?

ג. הלוי:

כן, כן. יש להם היטאוי (X).

אלוף ר. זאבי:

הגיעו טנקים?

ג. הלוי:

הגיעו טנקים באוויר.

אלוף ר. זאבי:

אנחנו משתמשים בטנקים טובים?

ג. הלוי:

אלוף ר. זאבי:
 כבר בימים הראשונים של הלחימה בראס סודר, הצנחנים חטפו 2-3 טנקים מצריים. סמנו אותם בסימון צה"י והכניסו אותם למשחק. בחי"ר יש לנו קשיים להכניס נשק סובייטי, בגלל הסילואסה והדיגום הסובייטי. לכן אנו מעדיפים להכניס שריון של ליחידות מיוחדות, כאשר הגזרה יודעת על כך. אבל לאוייב יש גם טנקים מערביים, הירדנים פעלו נגדנו בסנטוריונים. בפרינציפ זו בעייה להפעיל נשק סובייטי בצורה מוכרת. במקרה של הצנחנים זה היה מבורך. במקרים אחרים בדאי לשקול היטב, אם לא כדאי לאגד יחידות מיוחדות, כדי שלא יהיה אסון שכוחותינו "דומקים" כוחותינו.

מ. בגין: הפעלנו את הנשק האנטי-טנקי שלנו?

כן.

אלוף ר. זאבי:

והתוצאות?

מ. בגין:

אין לי ידיעות.

אלוף ר. זאבי:

יש טנקים בלתי חדירים?

מ. הלוי:

אלוף ר. זאבי:

מיום שהמציאו כלי נשק, המציאו כלי נשק נגדי לאחר שהמציאו את הרוגטקה, המציאו את המגן. אין כמעט כלי נשק שלא מפתחים לו אמצעי נגדי. אני מאמין שהטנק הישראלי החדש עמיד לכל תותח המצוי היום.

באיזה מצב הגיע הטנק אמ. 260?

א. אליאב:

הוא מאורגן ומשומן. הכל בסדר, חוץ מהתחמושת והצבע. הצבא הוא צבע חאקי של הצבא האמריקאי, אנחנו צובעים אותו ומכניסים אותו ליחידות. זה ענין של שעות.

אלוף ר. זאבי:

טנק אמ. 60, איזו רמת טנק זו?

א. ידלין:

הטנק המתקדם ביותר שיש לאמריקאים.

אלוף ר. זאבי:

הוא עולה על הטי. 262?

ש.ז. אברמוב:

אלו קונספציות שונות. האמריקאים עבדו על קונספציה שונה והרוסים עבדו על

אלוף ר. זאבי:

קונספציה שונה. כשם שהטי. 62 הוא המתקדם ביותר בגוש הסובייטי, כך האמ. 60 הוא המתקדם ביותר בצבא האמריקאי.

וכאשר שני טנקים אלה נפגשים?

י. חזן:

חלוי מי יושב בהם.

אלוף ר. זאבי:

היום יש לנו 400 טנקים מול סוריה ו-640 מול המצרים. האם אנו יכולים לחמרו?

א. ידלין:

בהעברת כוחות, כי בכל זאת החזית המצרית היא קשה יותר?

אחה אמרת שאאוגדה אחת עברה את הגשר

ואוגדה שניה שומרת על הגשר.

האוגדה הדרומית עשתה "תרגיל אמבה", העבירה את הסגן עם חצי הטנקים והמפקד עלה עם

אלוף ר. זאבי:

חצי טנקים.

לגבי העברת טנקים מזירה לזירה, זה תלוי

בשיקולים גבוהים ביותר של ניהול המלחמה. ואני חושב שאני אינני הכתובת לשאלה. יכולת להעביר טנקים, בודאי שישנה,

לשכת הסרוטוקולים	
דף 10	מתיך 12 דמים
עוֹתָק 2	מתוך 6 עוֹתָקִים

18.10.73

אלוף ר. זאבי

אנו הודענו שכוח משימה מחוגבר עבר את החעלה. על ידי כך הודענו שיש לנו אפשרות להעביר כוחות. האם לא הקדמנו בהודעה?

א. ידלין:

אלוף ר. זאבי:

לפי דעתי, למצרים יש חמונה די ברורה שלא ברור להם מה בדיוק הולך. אם הם יודעים שיש להם עסק עם אגרוף רציני, אחרת לא היו נוקטים בסדרת צעדים פאניקנטיים שעל חלק הצבעתי.

א. ידלין:

הסיבה להפסקת הטיסות של חברות תעופה זרות היא מחסור בנוסעים או סיבה אחרת?

אלוף ר. זאבי:

זו שאלה לשר התחבורה.

ג. האוזנר:

האם ידוע לנו על פטירתו של הגנרל חסוביטי בנסיבות טרגיות?

אלוף ר. זאבי:

עד הרגע הזה לא ידעתי שאיזה גנרל טוביטי מת.

י. רפאל:

יש נסיון של המסוס המיוצר על ידינו בקרב?

אלוף ר. זאבי:

אני יודע שיש נסיון. מפקד חיל האוויר היה עונה חשובה מוסמכת ואחראית ועשירה במדטים. אני אינני יכול לעשות זאת.

ח. לנדאן:

האם לאור צוואר הבקבוק בחיל האוויר, הוכנסו טייסים שלא סיימו הכשרתם?

אלוף ר. זאבי:

מאז נפתחה המלחמה אין עוסקים בהכשרת טייסים. אמון טיים זה ענין של שנה וחצי.

ח. לנדאן:

אני מתכוון לטייטים בסטדיה אחרונה.

אלוף ר. זאבי:

מי שהיחה חסרה לו החוחמת, נכנסא למלחמה המדריכים לוחמים. הבסיס ששימש להדרכה

הפך לבסיס מבצעי.

י. הררי:

אלוף זאבי דיבר על מעבר מאסיה לאפריקה. זה ביסוי מלבב. אבל לנו אסור להזכיר

אח אפריקה.

אלוף ר. זאבי:

אני אעביר הערה זאת.

היו"ר ח.י. צדוק:

ראית פה אותות הסכמה להערה זו.

תודה לאלוף זאבי.

הערה לסדר לחבר הכנסת נבון.

י. נבון:

ההערה שלי היא כפולה. האחת - אני יודע שאני מתחיל להפוך לנודניק, ואקבל עלי עול זה וחואר זה מתוך הכרח. אני חושב שזה מחדל רציני, שישירות אלו מחקיימות בלי שיש כאן מישהו מהממשלה, מהדרג המדיני. ואינני מבין מדוע הדבר לא סודר. אם יש צורך בפטיציה, נחתום על פטיציה ונפנה לראש הממשלה. אבל זה אבסורד. בכל ישיבה יש שאלה שחייב להיות דרג מדיני להשיב עליה. חבר הכנסת חזן הציג שאלה, איך אנו מעבירים את האניות שלנו, עם לווי או בלי לווי. אם היה כאן השר גלילי או מישהו אחר מהממשלה, הייתי אומר לו: פנינו לנציגי ארצות הברית והם הואילו למצוא דרך להובלת המסוסים, שינאילו למצוא דרך להובלת הטנקים. מי יענה על כך, אלוף זאבי?

18.10.73

י. נבון

יש לי מה להגיד בעניי ההסברה. אילו היה יושב איש מהממשלה, הייתי אומר לו. מה הפקידנו, לשמוע דיווחים? נשמע אותם ברדיו באחור של 24 שעות או מחברים. זו הערה אחת. ואני חוזר ומבקש על בקשתי החוזרת ונשנית מהיום הראשון, שישב כאן נציג הדרג המדיני.

הערה שניה בקשר להערה שהקיר לי יושב-ראש הועדה כאשר שאלתי שאלה מסויימת. מתוך ההערה שלך, אדוני היושב-ראש, אני מניח שאתה מקבל גירסתו של שר הבטחון לגבי אופי הפגישות עם אנשי הצבא. לא היה לי הדושם שאנו מקבלים גירסתו של שר הבטחון. אינני חושב שמעניין אותי, או את מישהו מהברי הועדה, שיבוא קצין ויספר מספר הסנקים שעברו, מבלי שנוכל לשאול על המוטיבים לפעולות ומטרות הפעולות. לכן הייתה זו שאלה לגיטימית ששאלתי, אם יש "בצורת" בחיל האוויר ונעשתה פעולה חקיפה נגד טילים, האם היה הכרח בזה. הוא השיב מה שהשיב וחוסף אינפורמציה חשובה, שלהפעלה חיל האוויר דרוש אישור הרמטכ"ל. זאת אומרת, זה הגיע עד למעלה. זה מרגיע אותי.

מ. בגין: אני מסכים לכל דבריו של חבר הכנסת נבון. אני חושב שהוא אינו נודניק אלא להפך; זוהי גישה טבעית ולגיטימית. ואני מקווה שגם היושב-ראש יחייב גישה זו.

אני מבקש את היושב-ראש באופן מיוחד לדאוג לכך שמחר נחייץ עם ראש הממשלה. מחר, לא השר גלילי ולא שר אחר, אלא רק ראש הממשלה. היום שמענו ידיעות גדולות וחשובות. מי יתן וזה יהיה מפנה. במצב זה, אם באמת לסאדאת יש טילים אלינו, אל הקבר הזה של חועלה, ואנחנו בטוח שלהם, יכול להיות שהוא יממש את איומו. אני מקווה שכך לא יהיה. אבל שיקול כזה, דוקא מתוך ההתפתחות שחלה במצב הצבאי, צריך לעמוד לנגד עינינו אמש דברנו על כך ברצינות רבה. שר הבטחון הפנה אותנו אל ראש הממשלה. אני חושב שאי אפשר לחכות לבירור שאלה זו, שיכולה להיות לה משמעות רבה, מהיום עד יום א'. מתוך הנהה שהדברים יסודרו לפי הצעת חבר הכנסת נבון, אני מבקש שמחר תואיל הגברת ראש הממשלה להשתתף אתנו בדיון. ואנחנו נעלה בפניה בעייה מיוחדת זו וגם עניינים אחרים שבינתיים הצטברו.

ב. הלוי: הייתי רוצה לשאול את ראש הממשלה מחר על ההצהרות החוזרות של שר החוץ בנוגע להפסקת אש. אי אפשר לדחות דברים אלה, כי כל הצהרה נוספת קובעת עובדה נוספת.

י. חזן: יש הודעה של קיסנינג'ר: העובדות הפוליטיות ייקבעו על ידי העובדות הצבאיות.

ה. לנדאו: שר החוץ לא מצליח בארצות הברית.

קריאה: מצליח.

א. אליאב: אני מצטרף להצעה האורגניזציה של חבר הכנסת בגין לקיים דיון בהשתתפות ראש הממשלה בענין הטילים ארוכי הטווח. אבל אם נאמר לראש הממשלה שאנו רוצים לדון על שאלת הטילים....

ט. בגין: על בעיות מדיניות, ובייחוד על בעייה זו.

א. אליאב: אם היא החשוב שזו וזהו ישיבה של 3 שעות, היא תגיד: לא.

היו"ר ח. י. צדוק: החביעה שבכל ישיבה שלנו ישחתף הדרג המדיני, אני שוחף לה. והיא מושמעת כמעט בתום כל ישיבה.

לגבי השאלה הספציפית שהעלה חבר הכנסת נבון, דוקא הייתה לנו הזדמנות לשאול את מי שריווח לנו על האספקה, כוונתי לרב-אלוף צור. היות ואז לא שאלנו, אני ביזמתי בקשתי לבדוק שאלה זו. אני מניח שמחר חזיה לנו חשובה על השאלה.

לשכת הפרוטוקולים	
דף 12 מתוך 12 דפים	2 עותק
6 עותקים מתוך 2	

12/ -107-

ועדת החוץ והבטחון

18.10.73

ח.י. צדוק

אני לא קבלתי את הגירסה של שר הבטחון או של מישהו אחר. אני קבלתי את הסיכום שסיכמתי אתמול נושא זה על דעת הועדה. והסיכום הוא, שהפגישות שלנו עם אלופי המטה נועדו לדיבור על המצב בחזיתות, לרבות שאלות הבאות לברר את המצב בחזיתות. כך סיכמתי. יכולים להיות חילוקי דיעות אם שאלה מסוימת היא במסגרת זו או לא. אבל הסרמס אוף רפרנט של המפגשים עם האלופים הוא - המצב בחזיתות.

בסופו של דבר כאשר מחעוררת אשאלה של פירוש הנחיה זו, בסדרי הדיונים של הועדה, אחרי חלופי דברים, קובע הפירוש של היושב-ראש.

אני אגיש לפניך ערעור על פירוש זה.

י. נבון:

עוד לפני הפענוח של הפרוטוקול משיבת אתמול, פוענחו שני קטעים שהעברתי לראש הממשלה - דברי חבר הכנסת יערי ודברי חבר הכנסת בגין. דברי חבר הכנסת יערי גם לגבי הטילים וגם לגבי המתנדבים, וכל הקטע מדבריו של חבר הכנסת בגין בנוגע לטילים המצריים. אני חשבת ששני הנושאים מחייבים חשומת לב מיוחדת לפני ומעבר למסגרת של עיון שיגרת בפרוטוקולים של ישיבות הועדה.

היו"ר ח.י. צדוק:

את המשאלה שבישיבה שלנו מחר תשחתך

ראש-הממשלה, אעביר כמובן.

אני מקבל את הסיכום של היושב-ראש שכל יומים-שלושה צריך לבוא ודרג המדיני

י. חזן:

כדי שנוכל לשאול אותו מה הן המטרות.

אני רואה שמחחיל להיות קונצנזוס לגבי הפירושי חבר הכנסת חזן מקבל את הפירוש של היושב-

י. נבון:

ראש. אני אינני מקבל אותו. ואם היושב-ראש ראה צורך לקיים דיון על כך, בבקשה. כוונתי לאופי הפגישות שלנו עם אלופי המטה.

הישיבה נעולה.

היו"ר ח.י. צדוק:

הישיבה ננעלה בשעה 21.00